Lietas arhīva Nr. C-6590-22/23
ECLI:LV:RPT:2022:0817.C30446522.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2022. gada 17.augustā

Rīgas pilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S. Meliņa
rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 8 izskatīja civillietu LR FINANŠU MINISTRIJAS pieteikumā par juridiskā fakta konstatēšanu ar ieinteresēto personu Ludzas novada pašvaldību

Aprakstošā daļa

2022.gada 21.martā tiesā saņemts LR Finanšu ministrijas pieteikums, kurā pieteicēja lūdz konstatēt juridisku faktu, k a būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas uz zemesgabala /adrese A/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/, ir bezīpašnieka manta, kas piekrīt Latvijas valstij un reģistrējama zemesgrāmatā uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā.

Pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar Finanšu ministrijas (turpmāk – Pieteicēja) un valsts akciju sabiedrības „Valsts nekustamie īpašumi" (turpmāk – VNĪ) 2020.gada 18.marta Nekustamā īpašuma portfeļa pārvaldīšanas līgumu Nr.IEN/2020/364 un 2021.gada 27.decembra Vienošanos par grozījumiem 2020.gada 18.marta Nekustamā īpašuma portfeļa pārvaldīšanas līgumā Nr. IEN/2020/364, Pieteicēja ir pilnvarojusi VNĪ sagatavot, parakstīt un iesniegt pieteikumus un citus procesuālos dokumentus.

Īpašuma tiesības valstij Finanšu ministrijas personā uz zemesgabalu /adrese A/ (nekustamā īpašuma kadastra Nr./numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/) nostiprinātas Ludzas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs D/, lēmuma datums: 22.10.2021.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma kadastra informācijas sistēmas datiem uz zemesgabala atrodas būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ar aptuveno apbūves laukumu 32,40 m^2, kuras īpašuma tiesības nav reģistrētas (turpmāk – Būve).

Valsts zemes dienesta Latgales reģionālā pārvalde 2021.gada 20.decembra vēstulē Nr. 9-01/ 1084497 -1/1 Par informācijas sniegšanu norāda, ka būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/- 32.0 m^2 platībā dabā tika konstatēta pie zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs C/, /adrese A/, robežu kadastrālās uzmērīšanas un Kadastra informācijas sistēmas teksta un telpiskajos datos reģistrēta pamatojoties uz robežu kadastrālās uzmērīšanas lietas materiāliem. Būvei nav veikta būvju kadastrālā uzmērīšana, reģionālās pārvaldes rīcībā nav Būves piederību apliecinošo dokumentu un tai nav izveidots patstāvīgs būvju īpašums.

Ludzas novada pašvaldība 2021.gada 9.decembra vēstulē Nr. 3.1.1.8/2021/2853-N, norāda, ka Ludzas novada pašvaldības būvvaldes rīcībā nav informācijas par Būves būvniecības dokumentiem, kā arī citiem dokumentiem, kas būtu saistīti ar minēto ēku. Ēka nodokļu administrēšanas sistēmā nav reģistrēta kā atsevišķs objekts. Ludzas novada pašvaldībā nav citas informācijas par minētās ēkas īpašniekiem. Nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs būvei nav reģistrēts.

Rēzeknes tiesa 2021.gada 2.decembra vēstulē Nr. 1-5/2021-3797, norāda, ka Rēzeknes tiesas (zemesgrāmatu nodaļas) rīcībā nav ziņu par būves ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas uz zemes gabala /adrese A/, ar kadastra Nr. /numurs C/reģistrāciju zemesgrāmatā.

Ludzas novada pašvaldība 2022.gada 23.februāra vēstulē Nr. 3.1.1.5/2022/590-N informē, ka būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kura funkcionāli saistīta ar zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs C/(īpašuma kadastra numurs /numurs B/) /adrese A/, nav nepieciešama pašvaldībai - pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 930.panta piezīmi - *nekustamas bezīpašnieka lietas piekrīt valstij*. Par bezīpašnieka mantu atzītais nekustamais īpašums tiek nodots Finanšu ministrijas valdījumā un VNĪ pārvaldīšanā, pamatojoties uz Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr.1354 „Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 32.3.punktu.

Uzskata, ka Būve ir atzīstama par bezīpašnieka mantu, kas piekrīt valstij. Tai nav tiesiskā valdītāja, kā rezultātā tā nav ilgstoši apsaimniekota, tādēļ uzskata, ka lai sakārtotu īpašumu, veiktu tā apsaimniekošanu un uzturēšanu ir nepieciešama juridiska fakta konstatēšana tiesā, lai Finanšu ministrija varētu nostiprināt savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz valstij piekrītošo bezīpašnieka mantu, jo citādā veidā, kā tikai ar tiesas spriedumu, īpašumtiesību sakārtošana nav iespējama.

Pieteikums pamatots ar Civillikuma 930., 968.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr.1354 „Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 32.3.punktu.

2022.gada 27.aprīlī tiesā saņemti ieinteresētās personas Ludzas novada pašvaldības paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Ludzas novada pašvaldības būvvaldes rīcībā nav informācijas par minēto ēku būvniecības dokumentiem.

Pēdējais zināmais zemes lietotājs /pers. C/, kurš maksāja nekustamā īpašuma nodokli līdz 2011.gadam, ir miris. Citas informācijas pašvaldības rīcībā nav.

No Valsts zemes dienesta un Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļas ir saņemtas Pieteicējai adresētas vēstules, kurās norādīts, ka VZD reģionālās pārvaldes rīcībā nav būvju piederību apliecinošo dokumentu un tās nav reģistrētas zemesgrāmatā.

Citē Civillikuma 930.panta piezīmi un norāda, ka piekrīt pieteikumā norādītajam Finanšu ministrijas lūgumam konstatēt juridisku faktu, ka būves ar kadastra apzīmējumiem /numurs V/(dzīvojamā māja), /numurs U/ (šķūnis), /numurs Z/(nojume), /numurs KV/(ateja), /numurs VA/ (šķūnis), kas atrodas uz zemesgabala ar kadastra numuru /numurs J/, /adrese M/, ir bezīpašnieka lieta, kas piekrīt Latvijas valstij un reģistrējama zemesgrāmatā uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā.

Ievērojot drošības pasākumus un izvērtējot apstākļus, ka lietu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas

izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2022.gada 17.augustā, par ko lietas dalībnieki tika informēti 2022.gada 7.jūnijā, vienlaikus nosakot, ka datums, kad noteikta lietas izskatīšana rakstveida procesā, ir uzskatāms par nolēmuma sastādīšanas datumu.

Papildus pierādījumi vai lūgumi līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā nav iesniegti, kā arī noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

Pārbaudot rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots.

Civilprocesa likuma 288.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa izskata lietas par tādu faktu konstatēšanu, no kuriem atkarīga fizisko un juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās, grozīšanās vai izbeigšanās.

No fakta, ko lūdz konstatēt pieteicēja, ir atkarīga valsts mantisko tiesību rašanās. Savukārt, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 5.panta pirmo daļu, tiešās pārvaldes iestādes, kas ir arī pieteicēja lietā, pārstāv Latvijas Republiku.

Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr. 1354 „Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 2.punkts nosaka, ka ir nepieciešams tiesas spriedums par attiecīgās mantas atzīšanu par bezīpašnieka pēc kura stāšanās spēkā atbildīgai iestādei par to ir jāpaziņo Valsts ieņēmumu dienestam.

Pieteicējs lūdz konstatēt faktu, ka būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas uz zemesgabala /adrese A/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/, ir bezīpašnieka manta, kas piekrīt Latvijas valstij un reģistrējama zemesgrāmatā uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā.

Ieinteresētā persona - Ludzas novada pašvaldība, kuras teritorijā atrodas zemesgabala /adrese A/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/un būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, pieteikumu atzina par pamatotu.

Lietas materiāli apliecina, ka īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu - būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas uz zemesgabala /adrese A/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/, nav noskaidrotas, pēdējais zināmais zemes lietotājs bija /pers. C/, kurš maksāja nekustamā īpašuma nodokli līdz 2011.gadam, ir miris.

Civillikuma 930.pants noteic, ka ar piegūšanu var iegūt par īpašumu tikai bezīpašnieka lietas, bet vienīgi tajā gadījumā, kad ar lietas varā ņemšanu tieši saistīts nodoms iegūt to par īpašumu; nekustamas bezīpašnieka lietas piekrīt valstij.

Pamatojoties uz Civillikuma 930.panta piezīmi, kas paredz, ka nekustamas bezīpašnieka lietas piekrīt valstij un Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr.1354 "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 32.3.punktu, kas noteic, ka valstij piekritīgo mantu nodod Finanšu ministrijas valdījumā un valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" pārvaldīšanā, īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu atzīstamas Latvijas valstij pieteicēja personā.

Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par tiesībām, kas būtu jāizskata parastās tiesvedības kārtībā un uzskata, ka ir pietiekams pamats secināt, ka augstākminētais nekustamais īpašums uzskatāms par Latvijas valsts Finanšu ministrijas personā īpašumu, un tādēļ ir konstatējams juridisks fakts nolūkā nodrošināt to ierakstīšanu zemesgrāmatā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8., 97.panta tiesa

nosprieda:

Pieteikumu apmierināt.

Konstatēt juridisku faktu, ka būve ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas uz zemesgabala /adrese A/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs B/, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs C/, ir bezīpašnieka manta, kas piekrīt Latvijas valstij un reģistrējama zemesgrāmatā uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas (pasludināšanas) dienas -2022. gada 17.augusta Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese S. Meliņa